

2. Горна М., Пронь Н. Навчання під час війни: забезпечення безперервності освітнього процесу в Україні та за її межами. *Освітня аналітика України*. 2022. №. 2. С. 112-127. URL : <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2022-2-112-127>.
3. Марусяк Т. Освіта в Україні в умовах війни: стан та перспективи. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2022. №. 3. С. 134-140. URL : <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2022.3.18>.
4. Письменна О. П., Ільченко К. Р. Адаптація юридичної освіти до вимог сучасного світу: проблеми, перспективи та забезпечення якості. *New Ukrainian Law*. 2024. № 2. С. 109-113. URL : <https://doi.org/10.51989/nul.2024.2.14>.
5. Ашанін В. Організація дистанційного формату навчання у закладах вищої освіти з використанням інформаційних технологій. *Освітній процес в умовах війни та у повоєнний період: виклики, правила, перспективи*: матер. Всеукр. науково-пед. підвищ. кваліфікації (м. Львів, 14 квітня 2024 р.). Львів, 2024. С. 34-37. URL : https://cuesc.org.ua/images/informlist/Макет%20advanced_training_UDU.pdf.
6. Гоц-Яковлева О. В. Морально-етичні принципи як складова підготовки майбутніх працівників. *Виклики правничої професії в умовах воєнного стану*: матер. круг. столу до Дня юриста (м. Харків, 6 жовтня 2022 р.). Харків, 2022. С. 34-36. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/4fd080e6-5013-496e-81a3-5ce409f16f50>.
7. Воробей В. О., Гбур З. В., Палагусинець Р. В. Стан освіти і науки в умовах воєнного стану. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 4. URL : <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.4.6>.
8. Сідлецький С., Шандар А. Вища освіта в Україні в умовах воєнного стану: виклики та пріоритети. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-151>.
9. Освіта і наука України в умовах воєнного стану: інформаційно-аналітичний збірник. Київ, 2023. 64 с. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2023/22.08.2023/Inform-analytic.zbirn-Osvita.v.umovah.voyennogo.stanu-vykl.rozv.povoyen.perspekt.22.08.2023.pdf>.

Олександр ЮНІН,
проректор Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
полковник поліції

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РАТИФІКАЦІЇ РИМСЬКОГО СТАТУТУ

Ратифікація Римського статуту є важливим етапом у правовій інтеграції України до міжнародної системи кримінального правосуддя. Як демонструє світова практика, цей процес супроводжується певними юридичними та політичними особливостями.

Римський статут Міжнародного кримінального суду, ухвалений на дипломатичній конференції в Римі в 1998 році, є основоположним документом, що встановлює юрисдикцію Міжнародного кримінального суду

у сфері військових злочинів, геноциду, злочинів проти людяності та злочинів агресії. Україна підписала цей статут у 2000 році, проте ратифікація затримувалася з політичних та юридичних причин. Та 21 серпня 2024 року Верховна Рада України завершила ратифікацію, відкривши нову сторінку у співпраці країни з міжнародними правовими інституціями [1, 2].

Основні аспекти ратифікації Україною Римського Статуту Міжнародного Кримінального Суду (1998) полягають у тому, що для нашої держави це є значущим політичним і правовим кроком, що включає рішення кількох ключових питань.

По-перше, останні кілька років Україна працює над адаптацією свого національного законодавства для забезпечення відповідності положенням Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (1998) [3, с. 152]. Також були внесені зміни до Кримінального кодексу України для забезпечення ефективного переслідування злочинців і розслідування злочинів, що входять до юрисдикції Міжнародного кримінального суду [4, 5].

По-друге, ратифікація дозволила Україні офіційно ініціювати справи в Міжнародному кримінальному суді щодо воєнних злочинів, що були вчинені на її території, включаючи ті, що пов'язані з повномасштабною російською агресією на території України [6, с. 250]. Це зміцнило позицію держави в міжнародних судах і сприяє притягненню винних до відповідальності.

По-третє, законопроект про ратифікацію підтримали 281 народний депутат, що свідчить про політичну єдність в цьому питанні. Зазначене також відповідає зобов'язанням України в межах європейської інтеграції та Угоди про асоціацію з ЄС [7].

У міжнародному контексті Україна стала однією з держав, що визнали необхідність міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції із забезпечення притягнення винних до відповідальності за воєнні злочини. В умовах російської агресії важливість Міжнародного кримінального суду, як інструменту міжнародного правосуддя, значно зросла [8, с. 239]. Міжнародна спільнота позитивно оцінила цей крок, оскільки він сприяє зміцненню міжнародного правового порядку та є символом боротьби за верховенство права.

Підсумовуючи, зазначимо, що ратифікація Україною Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (1998) стала етапом на шляху країни до повноцінної інтеграції в міжнародну правову спільноту, зокрема, в систему міжнародного кримінального правосуддя. Цей крок є не лише символом підтримки прав людини та верховенства права, але й інструментом забезпечення справедливості в умовах триваючої війни з росією. Ратифікація дозволяє Україні активніше залучати Міжнародний кримінальний суд до розслідування воєнних злочинів, злочинів проти людяності та інших порушень, що мають місце на її території, особливо в умовах збройної агресії.

Водночас цей крок відкриває нові можливості для співпраці з міжнародними правовими інституціями. Процес ратифікації був важким і тривалим, але результативним, оскільки дозволив Україні бути частиною глобальної системи, що бореться з безкарністю на міжнародному рівні. Цей

крок має величезне значення не лише для України, а й для правового забезпечення на міжнародному рівні в умовах глобальної кризи та конфліктів.

Враховуючи, що Міжнародний кримінальний суд має на меті не тільки покарання злочинців, а й превенцію злочинів, ратифікація Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (1998) стає запорукою створення більш справедливого та безпечного міжнародного порядку. Це також є сигналом для інших країн, що підтримка міжнародного кримінального правосуддя є необхідною умовою для забезпечення миру та стабільності у світі.

На завершення слід зазначити, що ратифікація Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (1998) не лише підкреслює міжнародну солідарність України з глобальними та європейськими цінностями прав людини, а й відкриває нові перспективи для національного правосуддя, дозволяючи державному апарату ефективніше захищати права своїх громадян та вдосконалювати боротьбу з міжнародною злочинністю.

Список використаних джерел:

1. Римський статут Міжнародного кримінального суду: Статут Міжнар. судів від 17.07.1998 р.: станом на 21.08.2024 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text.
2. Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього: Закон України від 21.08.2024 р. № 3909-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3909-20#Text>.
3. Пилипенко В. П. Деякі питання імплементації Римського статуту міжнародного кримінального суду у законодавство держав-членів. *South Ukrainian Law Journal*. 2020. № 4. С. 147-153. URL : <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.4.25>.
4. Верховна Рада України ратифікувала Римський статут Міжнародного кримінального суду та поправки до нього. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL : <https://www.rada.gov.ua/news/razom/252711.html>.
5. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього: Закон України від 09.10.2024 р. № 4012-IX: станом на 24.10.2024 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4012-20#Text>.
6. Тітко Е., Сазик М. Проблеми та перспективи ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду в Україні. *Наукові записки. Серія: право*. 2024. № 16(1). С. 246-252. URL : <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-16-246-252>.
7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода Україна від 27.06.2014 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
8. Піменова А., Кузьменко В. Проблемні питання та перспективи участі України в здійсненні міжнародного кримінального правосуддя. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2024. № 82(3). Р. 235-242. URL : <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.3.37>.